

Tot de dood ons scheidt

Toen het huwelijk van een vriend op de klippen liep, gingen Willem en Helen Lingeman nadenken over echtscheiding en geloof. Die twee zaken zijn niet te verenigen, concluderen ze in hun boek 'Verbonden voor het leven'. Ook een nieuwe relatie beginnen als je verlaten bent door je partner, is volgens hun bijbelinterpretatie niet mogelijk.

Tot diep in de nacht boemde het Leerdamse paar met hun vriend, die achterbleef met vijf kinderen nadat zijn vrouw verliefd was geworden op een ander. Mocht hij zich volgens de bijbel aan een nieuwe geliefde verbinden? "We konden niet anders dan concluderen dat het op bijbelse gronden niet kan", zegt Willem – niet zijn echte naam, vanwege het privacygevoelige werk dat hij doet, en omdat hij het 'niet belangrijk' vindt welke naam er op de cover van het boek staat.

Hij vervolgt: "Zestig jaar geleden kwam echtscheiding in kerkelijke kringen vrijwel niet voor, en hertrouwen na een scheiding al helemaal niet. Inmiddels houdt het aantal verbroken huwelijken onder christenen gelijke tred met de seculiere wereld. In de kerk worden nieuwe relaties na een scheiding ook gezegend. Terwijl de basisregels die christenen vinden in de bijbel niet anders zijn dan zestig jaar geleden. Het lijkt erop dat veel christenen die

op papier om zijn gedachten te ordenen. "Dat is later de hoofdstukindeling van het boek geworden."

Het boek bracht een storm aan reacties teweeg, in de christelijke wereld en daarbuiten. Voor sommige christenen was het een eye-opener; zij besloten met vernieuwde energie aan hun relatie te werken. "Maar we zijn door sommige anderen compleet afgebrand. En dat begrijp ik ook wel", zegt Helen. Je zult maar net een pijnlijke scheiding doormaken óf een nieuwe liefde gevonden hebben. Willem: "Mensen zeggen vaak: 'God is goed, hij zal mij toch wel een tweede kans gunnen?' Ook wij gunnen iedereen alle geluk, maar in de bijbel staat toch echt: overspeligen beërven het Koninkrijk van God niet. En je pleegt ook overspel als je na een scheiding een nieuwe relatie begint, want alleen de dood kan een eind maken aan een huwelijk."

>> 'Uit elkaar gaan is soms beter, maar de weg naar herstel moet open blijven'

basisregels niet meer kennen." Daar een boek over schrijven was niet meteen de bedoeling van Willem en Helen. Wel zette Willem op een zondagmiddag iets

Moet je dan onder alle omstandigheden bij elkaar blijven? Nee, zeggen Helen en Willem. "Soms gaat het echt niet meer en is het beter als je niet in hetzelfde huis

woont. Maar onze conclusie is wel dat je de weg voor herstel altijd open moet houden. Ja, dat betekent soms dus een lang leven alleen. Niet makkelijk, maar het leven is ook niet altijd makkelijk."

Het echtpaar Lingeman zou graag willen dat er meer aandacht aan het onomkeerbare van het huwelijk werd besteed, bijvoorbeeld tijdens catechisatie. Het boek kan daarbij een handvat bieden. "Voor christenen zou het goed zijn als ze teruggingen naar de heilzame boodschap en weer 'zoutend zout' zouden worden: een manier van leven waardoor ook mensen buiten de kerk iets aan je merken, iets waar zij dan ook naar gaan verlangen." Want wat heilzaam is voor gelovigen, is dat uiteindelijk ook voor de samenleving, denkt Willem. "Er gaat te veel kapot in Nederland. En weet je hoeveel geld de Nederlandse staat kwijt is door echtscheidingen? Twee miljard per jaar, blijkt uit onderzoek. Nou, laat het eens de helft zijn. De regering zou daar best wat aan mogen doen. Ook vanwege kinderen die de dupe worden van scheidingen."

Bezint eer ge begint, dus. En als je eenmaal begonnen bent – misschien al lang geleden – is het zaak je relatie liefdevol te houden. Hoe doen Helen en Willem dat zelf? Zij zijn al tientallen ja-

ren gelukkig met elkaar. "Zij is het beste wat me ooit is overkomen", zegt Willem romantisch. "Natuurlijk maak je altijd dingen mee die anders lopen dan je had gedacht of gehoopt. Hoe dat uitpakt, heb je niet zelf in de hand. Het had bij ons ook anders kunnen lopen, dat realiseer ik me." Eén tip om je huwelijk boeiend te houden, hebben ze wel: "Schrijf samen een boek!" Helen lacht: "Het was boeiend, maar ook een enorm werk. We zullen het niet snel nog een keer doen." Wil-

lem: "We hebben gezegd: als we met het boek één huwelijk kunnen redden, is het al de moeite waard. En dat gebeurde al voordat het boek daadwerkelijk in de winkel lag."

'Verbonden voor het leven' is onder andere te koop bij evangelische boekhandel De Fakkel en bij Van Kralingen in Leerdam. Fragmenten uit het boek, reacties en meer informatie zijn te vinden op: www.verbondenvoorhetleven.nl.